

ЧИННИКИ НЕОБХІДНОСТІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ КОМЕРЦІЙНИМ БАНКОМ

Останніми роками не лише в Україні але й у багатьох країнах Європи все частіше спостерігаються кризові явища, особливо у сфері діяльності банківських установ. Найчастіше такі кризові явища мають негативні наслідки, які відбиваються не лише на діяльності самого банку, але й стають причиною масової неплатоспроможності населення та економічного дисбалансу країни загалом. Оскільки кризові явища здебільшого носять локальний характер, тобто спочатку виникають на рівні функціонування окремої банківської установи то для недопущення її подальшого розвитку у дію повинно вступати антикризове управління [1, с. 462].

Проблемам антикризового управління комерційним банком на сьогоднішній день присвячено чимало наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів. Серед найбільш відомих із них варто виокремити таких як: І. Бланк, О. Барановський, В. Василенко, В. Джуль, В. Коваленко, Г. Курошєєва, Л. Лігоненко, М. Мескон, А. М. Поддерьогін, Ю. Ребрик, А. Тавасієв, Є. Уткін, В. Чернявський, О. Кузьмін, І. Алексєєв, М. Бондарчук, Л.Г. Кльоба тощо.

Роботи більшості авторів присвячені сутності, проблемам та особливостям антикризового управління у той час, як чинники, котрі викликають необхідність його здійснення залишилися поза увагою.

Відповідно до зазначеного вище метою дослідження є розроблення класифікації чинників антикризового управління комерційним банком.

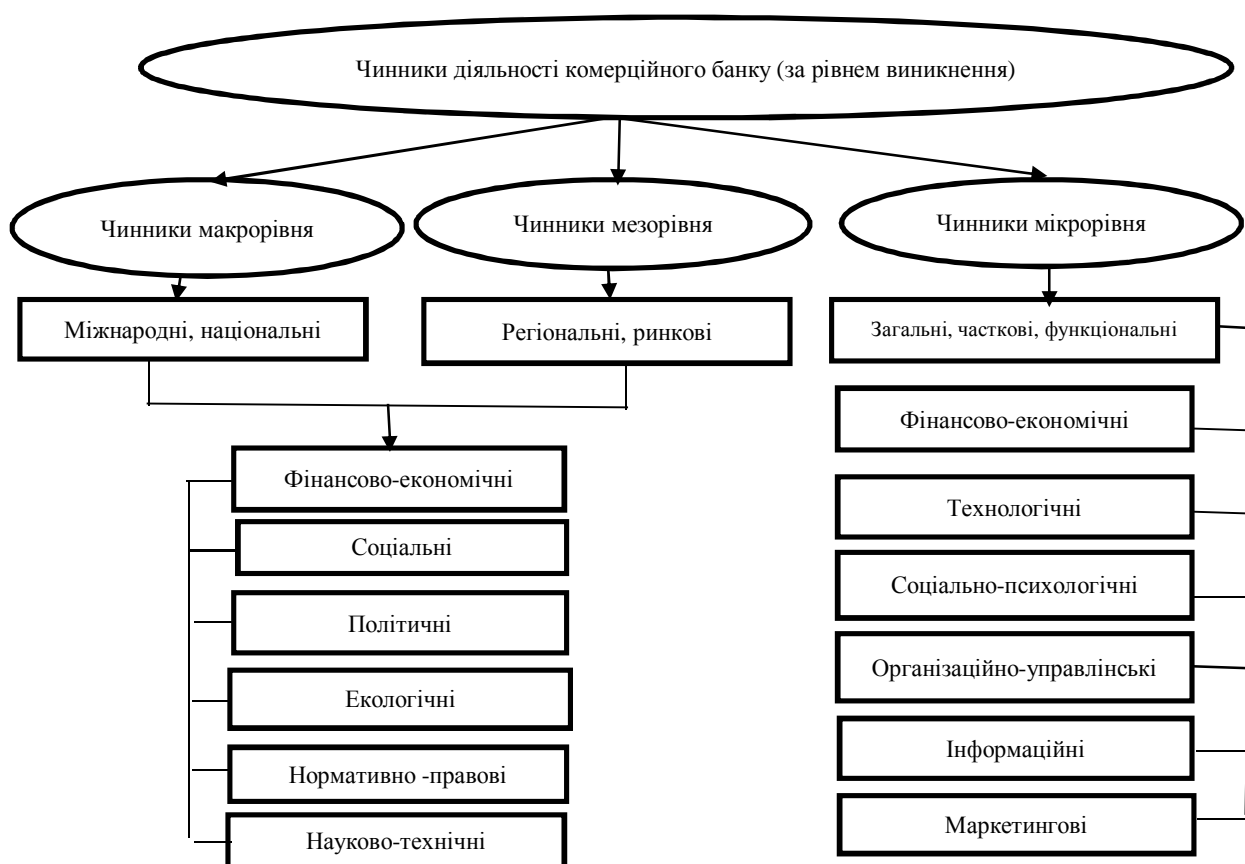

Рис. Графічна інтерпретація чинників необхідності антикризового управління комерційним банком

Джерело: Запропоновано авторами

Діяльність будь-якого суб'єкта господарювання в тому числі комерційного банку являє собою чітко спланований процес на який впливає ряд чинників. Зазначені чинники слід розмежовувати на внутрішні та зовнішні [2, с. 135]. При цьому слід зауважити, що вплив одних чинників може знизити чи навіть ліквідувати вплив інших, призвівши до виникнення кризової ситуації. У такому випадку більшу надію вийти із кризової ситуації матимуть ті банки, котрі своєчасно відреагували на вплив чинників, ліквідувавши чи адаптувавшись до нього.

Чинники необхідності антикризового управління комерційним банком пропонуємо поділяти на чинники макрорівня, мезорівня та мікрорівня. Чинники макрорівня – чинники, які виникають на рівні країни. Вони можуть бути національними та міжнародними. Чинники мезорівня – чинники, які виникають на рівні регіону чи ринку. Чинники мікрорівня – чинники, які виникають на рівні діяльності комерційного банку та прямо пов'язані з нею. Такі чинники варто розмежовувати на загальні, часткові та функціональні.

Графічна інтерпретація класифікації чинників необхідності антикризового управління комерційним банком наведена на рисунку.

Наведена вище класифікація чинників необхідності антикризового управління комерційним банком не є вичерпною і може бути змінена чи доповнена залежно від особливостей діяльності та виду банківської установи. Однак, вона повинна враховуватися у процесі діяльності банку з метою своєчасного та ефективного антикризового управління.

1. Топій І.І., Кондрат І.Ю. Антикризове управління фінансами банків на прикладі ПАТ «БРОКБІЗНЕСБАНК»/І.І. Топій, І.Ю. Кондрат// Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2014. – № 797. – С. 461 – 469. 2. Сугоняка М.В. Формування механізму антикризового управління системним банком: [монографія] / М.В. Сугоняка. – Дніпропетровськ, 2013. – С. 134.

Ливдар М.В.

Національний університет «Львівська політехніка»

НАПРЯМИ РЕАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день в Україні бюджетна децентралізація являє собою процес передачі бюджетних ресурсів на виконання делегованих державою повноважень від центрального рівня до місцевих органів влади. Діюча система місцевого самоврядування в Україні, навіть за існування законодавчо-правового підґрунтя (в Конституції України закладено засади місцевого самоврядування, ратифікована Європейська хартія місцевого самоврядування, прийнято ряд базових нормативно-правових актів щодо діяльності органів місцевого самоврядування), вирізняється неефективністю та нездатністю задовольнити потреби суспільства в наданні високоякісних і доступних адміністративних, соціальних та інших послуг. Із сформованих близько 12 тисяч територіальних громад більшість з них через надмірну подрібненість та надзвичайно слабку матеріально-фінансову базу неспроможні виконувати всі повноваження органів місцевого самоврядування. З огляду на це, проведення масштабної реформи державного управління з перерозподілом функцій, повноважень і ресурсів від центральних органів влади органам місцевого самоврядування є назрілою об'єктивною потребою в Україні.

Комплексний підхід до різних етапів процесу децентралізації досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні вчені, такі, як: О. Бориславська, І. Заверуха, Е. Захарченко[1], І. Луніна [2], О. Молдован, Я. Жаліло, О. Шевченко[3], І. Усков[4], Д. Кінга[5], та ін.